

THEM!

Promítání filmu 4. 3. 2013 – jazykové okénko

„ **This city is under martial law until we annihilate THEM!**“

- *martial law* – stanné právo
- *annihilate* [əˈnaɪəleɪt] – zničit

ACRONYMS (akronyma)

Slovo pochází z řečtiny – *akros* „krajní“ a *onoma* „jméno“ – je druh zkratky, která nebývá, na rozdíl od běžných zkratek, hláskována a lze ji tedy přečíst jako jedno slovo, potažmo i skloňovat. Stejně jako ostatní zkratky vzniká zpravidla spojením počátečního písmene nebo písmen několika slov (UFO – *Unidentified Flying Object*, sci-fi – *science fiction*). Patří sem

- převážně zkrácené názvy institucí, firem, apod. (UNESCO – *United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation*, NATO – *North Atlantic Treaty Organisation*, Čedok – Česká dopravní kancelář, Semafor Sedm malých forem),
- názvy systémů, událostí, věcí (PID – *product identification*, IČO), případně věcí (radar – *Radio Detecting and Ranging*, modem – *modulátor demodulátor*) nebo vědeckých termínů (*AIDS Acquired Immunodeficiency Syndrome*),
- ale též zkratky vytvořené z počátečních písmen slov (většinou) anglických frází (ASAP, IMO – *in my opinion*, LOL – *laughing out loud* atp.) – tento druh se hojně rozšířil na Internetu
- existují případy, kdy je možné dané slovo považovat jak za zkratku, tak za akronym (ČVUT – [čé-vé-ú-té], ale i [čvut]).
- a naopak případy, kdy je dané slovo možné číst jako akronym, ale byla dána přednost jeho hláskování jako zkratce (HIV *Human Immunodeficiency* – [há-í-vé] a nikoliv [hif]).

Výslovnost (i těch původem cizojazyčných) je

- zpravidla česká (NATO – [nato] a nikoliv [neitou]), tím ovšem může docházet ke zneřecnění (UNESCO – [unesko] a nikoliv [unesco]),
- převzatá (IFOR *The Implementation Force* – [aifor] a nikoliv [i:for], laser *Light Amplification by Stimulated emission of Radiation* – [lejzr] a nikoliv [laser]) nebo je nejednotná (AIDS – [ajc] i [ejc]).

ANTS (mravenci)

- Vývojová stádia: *egg* (vejíčko), *larva* (larva), *pupa* (kukla), *ant adult* (dospělý jedinec)
- *worker ants* (dělnice), *winged ants* (křídlatci), *queen ants* (královny)
- *antenna* (tykadlo), *stinger* (žihadlo), *mandibles* (kusadla)
- *formic acid* (kyselina mravenčí)

PLURALS (množné číslo)

- se tvoří obvykle přidáním koncovky *-s* k číslu jednotnému: *ant, ants*
- podstatná jména končící na *o, ch, sh, ss* or *x* přidáním *-es*: *tomato, tomatoes; church, churches*
ALE slova cizího původu přidáním pouze *-s*: *kilo, kilos; piano, pianos*
- 12 podst. jmen končících na *f* nebo *fe* odpadává *f* a přidá se *-ves*: *wolf, wolves; knife, knives*
- u několika dochází ke změně hlásky: *foot, feet; mouse, mice*
- některé se v množném čísle nemění: *fish, sheep, deer*
- některá podst. jména řeckého a latinského původu tvoří množné číslo podle pravidel řečtiny či latiny: *crisis, crises; phenomenon, phenomena; larva, larvae; pupa, pupae; antenna, antennae*
- a několik dalších výjimek ...